

Guía Docente						
Datos Identificativos				2015/16		
Asignatura (*)	Microbiología		Código	610G02015		
Titulación	Grao en Biología					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6		
Idioma	Castelán					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Biología Celular e Molecular					
Coordinación	Herrero Lopez, Maria Concepcion	Correo electrónico	concepcion.herrero@udc.es			
Profesorado	Cid Blanco, Angeles	Correo electrónico	angeles.cid@udc.es			
	Esperanza Llera, Marta		marta.esperanza@udc.es			
	Fidalgo Paredes, Pablo		pablo.fidalgo@udc.es			
	Herrero Lopez, Maria Concepcion		concepcion.herrero@udc.es			
	Torres Vaamonde, Jose Enrique		enrique.torres@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Materia obligatoria do grao en Biología. Inicia ao alumnado nos conceptos básicos de Microbiología, tanto teóricos como prácticos: estrutura de microorganismos; fisiología bacteriana; introducción á Virología; xenética microbiana; filoxenia e sistemática de microorganismos. Serve de base para cursar posteriormente outras materias da área, tanto obligatorias como optativas. Complementase con outras materias do Grao, como Bioquímica, Xenética, Ecoloxía, etc.					

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Reconocer distintos niveles de organización nos sistemas vivos.
A2	Identificar organismos.
A4	Obtener, manejar, conservar e observar especímenes.
A13	Realizar o aislamiento e cultivo de microorganismos e virus.
A15	Diseñar e aplicar procesos biotecnológicos.
A21	Diseñar modelos de procesos biológicos.
A29	Impartir conocimientos de Biología.
A30	Manejar adecuadamente instrumentación científica.
A31	Desenvolverse con seguridad en un laboratorio.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamiento crítico, lógico e creativo.
B4	Trabajar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Trabajar en colaboración.
B6	Organizar e planificar el trabajo.
B7	Comunicarse de manera efectiva en un entorno de trabajo.
B8	Sintetizar la información.
B9	Formarse una opinión propia.
B12	Adaptarse a nuevas situaciones.

Resultados da aprendizaxe		Competencias / Resultados do título
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	

Coñecemento teórico e práctico dos microorganismos nos seus aspectos básicos	A1	B1	
Coñecementos básicos sobre a estrutura e fisioloxía dos microorganismos, así como as bases metodolóxicas para o estudo dos mesmos	A2	B2	
	A4	B3	
	A13	B4	
	A15	B5	
	A21	B6	
	A29	B7	
	A30	B8	
	A31	B9	
		B12	

Contidos			
Temas	Subtemas		
Sección I: : Introdución á Microbioloxía	1.- O mundo microbiano: definición e obxecto de estudo da Microbioloxía. Desenvolvemento histórico. Importancia dos microorganismos 2.- Diversidade do mundo microbiano. O tres Dominios: Bacteria, Archaea e Eukarya. Virus. Concepto de especie bacteriana. Nomenclatura		
SECCIÓN II: Estrutura da célula procariota	3.- Tamaño. Forma. Parede celular 4.- Protoplasto bacteriano 5.- Apéndices e capas superficiais 6.- Diferenciación en procariotas: endospora bacteriana		
SECCIÓN III: Nutrición, metabolismo e crecimiento	7.- Principios de nutrición e cultivo. Categorías nutricionais. Clases e fontes de nutrientes. Medios de cultivo. 8.- Principios básicos do metabolismo microbiano. Diversidade metabólica dos microorganismos 9.- Crecemento: división celular e crecimiento poboacional. Métodos de medida do crecimiento 10.- Efecto de factores ambientais sobre o crecimiento		
SECCIÓN IV: Viroloxía	11.- Principios básicos 12.- Virus bacterianos 13.- Virus animais. Virus oncoxénicos. Quimioterapia antiviral 14.- Virus vexetais. Partículas subvíricas		
SECCIÓN V: Xenética microbiana	15.- Nucleoide bacteriano: replicación. Regulación da expresión xénica. Plásmidos 16.- Mutación 17- Mecanismos de intercambio xenético en procariotas: transformación, transducción e conxugación. Elementos transponibles		
SECCIÓN VI: Evolución e sistemática microbiana	18.- Evolución microbiana 19.- Sistemática microbiana. Clasificación e identificación 20.- Domino Archaea 21.- Dominio Bacteria		
PRÁCTICAS DE LABORATORIO	- Observación de microorganismos. Tinciones - Preparación de medios de cultivo - Illamento e cultivo de microorganismos - Microbiota normal - Estudo do crecimiento - Probas de identificación		

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A15 A21 A29 B1 B3 B6 B8 B9	30	75	105
Prácticas de laboratorio	A2 A4 A13 A29 A30 A31 B1 B2 B4 B5 B6 B12	15	9	24
Proba mixta	A1 B1 B2 B3 B4 B8 B9	2	0	2
Proba obxectiva	B2 B3	1	0	1
Seminario	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9	4	9	13
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado das bases teóricas da materia
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio son de asistencia obligatoria. Nelas abordaranse, desde o punto de vista experimental, aspectos tratados nas sesións maxistrais e nos seminarios. Tratarase que o alumno/a se initie correctamente nos procesos e metodoloxías básicas da Microbioloxía.
Proba mixta	Proba escrita na que se porá valor ao grao de coñecemento e comprensión alcanzados polo alumno/a
Proba obxectiva	A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de respuesta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construir con un só tipo dalgunha destas preguntas.
Seminario	Realización de seminarios, que poderán ser de distintos tipos, relativos a aspectos da materia. Supoñen un reforzo dos contidos tratados nas clases maxistrais e nas prácticas e tratarán de estimular o traballo continuado do alumno ao longo do cuadri mestre. Serán valorados conxuntamente coa sesión maxistral na proba mixta, sen prexuízo de establecer valoracións específicas

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	Durante o desenvolvemento da materia atenderanse as necesidades e consultas do alumno relacionadas coa materia, proporcionándolle a orientación e o apoio que sexan necesarios, tanto de forma presencial como non presencial.
Seminario	Dentro da atención personalizada pódense incluír sesións de preparación dos exames, así como a posterior revisión dos mesmos.
Proba mixta	
Proba obxectiva	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A15 A21 A29 B1 B3 B6 B8 B9	Avalíase a través da proba mixta e da proba obxectiva	0
Prácticas de laboratorio	A2 A4 A13 A29 A30 A31 B1 B2 B4 B5 B6 B12	Asistencia obligatoria. Evaluación continua durante el desarrollo de las mismas (10%). Examen (15%)	20

Seminario	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9	Avalíase na proba mixta. Ademais poden establecerse mecanismos específicos de avaliação dos distintos seminarios que serán oportunamente explicados. Como máximo suporán o 10% da nota total da materia	0
Proba mixta	A1 B1 B2 B3 B4 B8 B9	Proba escrita acerca dos coñecementos adquiridos nas sesións maxistrais e seminarios. Como máximo suporá o 70% da nota total da materia.	70
Proba obxectiva	B2 B3	Hacia a metade da materia, se realizará una proba obxectiva para axudar ao traballo continuo do alumno e poder avaliar o progreso do mesmo	10

Observacións avaliación

É obligatoria a asistencia ás prácticas de laboratorio para ser avaliado, así como entregar en tempo e forma as tarefas que poidan ser establecidas como obligatorias nos seminarios.

O alumno deberá superar tanto as prácticas coma a proba mixta para superar a materia.

Para superar as prácticas, ademais da asistencia, é imprescindible aprobar o exame correspondente.

Baseándose na avaliación continua valorarase especificamente a progresión do alumno ao longo de todo o cuatrimestre cun máximo dun punto.

Para que un alumno sexa considerado como "NON PRESENTADO" non deberá ter realizado a proba mixta.

No caso de non aprobar a materia na primeira opción, na segunda oportunidade deberá superarse a parte non aprobada. Se é a proba escrita, repetindo esta (tendo en conta que inclúe a parte das sesións maxistrais e dos semiamrios). Se son as prácticas, repetindo o exame.

ADVERTENCIA: se non se realizaron as prácticas haberá que superar ademais un exame práctico.

Se o número de Matrículas de Honra que poden concederse se esgota na primeira opción, non poderá concederse ninguna na segunda opción aínda que se obteña a máxima nota

Fontes de información

Bibliografía básica	- MADIGAN, M.T., MARTINKO, J.M., DUNLAP, P.V. and CLARK, D.P. (2009). Brock. Biología de los microorganismos. Pearson - WILLEY, J.M., SHERWOOD, L.M. and WOOLVERTON, C.J. (2009). Microbiología de Prescott, Harley y Klein. McGraw Hill - CARRASCO, L & ALMENDRAL DEL RIO, J.M. (2006). Virus patógenos. Hélice - WILLEY, J.M., SHERWOOD, L.M. and WOOLVERTON, C.J. (2014). Prescott's Microbiology. McGraw Hill - MADIGAN, M., MARTINKO, J., BENDER, K., BUCKLEY, D. and STAHL, D. (2014). Brock Biology of Microrganisms . Pearson http://microbewiki.kenyon.edu/index.php/MicrobeWiki http://www.semicrobiologia.org/ http://www.asm.org/ http://microbewiki.kenyon.edu/index.php/MicrobeWiki http://www.semicrobiologia.org/ http://www.asm.org/
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Química/610G02001

Citoloxía/610G02007

Bioquímica: Bioquímica I/610G02011

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario
Microbioloxía aplicada e control microbiolóxico/610G02016
Técnicas en Microbioloxía/610G02017
Microbioloxía e biotecnoloxía ambiental/610G02018
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías